

A dolgok akarata

The Intention of Things

Megnyitó / Opening: 2018/03/23 (PÉN/FRI) 19h
 Pedro BARATEIRO, EMBER Sári, Nicolás LAMAS,
 Lindsay LAWSON, Roman ŠTĚTINA
 Kurátor / Curator: SZALAI Borbála

voltak. Műveivel korábban szerepelt a rotterdami Witte de With, a madridi Matadero és a ghenti HISK, valamint a Trafó Galéria *Figura Complexus* c. csoportos kiállításain is.

Lindsay Lawson (1982, Biloxi, USA, Berlinben él és dolgozik). A UCLA-n és a frankfurti Städelschule-n tanult. Önálló kiállításai voltak a bécsi Galerie Lisa Kandlhoferben és a hágai 1646-ban. Legutóbbi nagyszabású performansza a 9. Berlin Biennále keretében valósult meg, csoportos kiállításokon szerepelt párizsi Pompidou Központban, a 9. Shangai Biennálén, a római Frutta-ban, a lipcsei Galerie Tobias Naehringben és a londoni Herald St-en.

Roman Štětina (1986, Kadaň, Prágában él és dolgozik). A prágai Művészeti Akadémián a frankfurti Städelschule-ban tanult. Legutóbbi önálló kiállításai a brisztoli Spike Island-ben és a bukaresti MNAC-ban voltak. Műveivel szerepelt a zürichi Manifesta 11-en, a IV. moszkvai International Biennale for Young Art-on, a prágai Nemzeti Galériában, az oxfordi Modern Art-ban és a hágai NEST-ben.

were presented in Hometown, Brooklyn, NY; TEA Museum, Tenerife; Centre Pompidou, Paris; Kunsthaus Hamburg or at 9th Shanghai Biennale among many others.

Roman Štětina (1986, Kadaň, lives and works in Prague). Štětina graduated at the Academy of Fine Arts in Prague and the Städelschule, Frankfurt. He recently had solo shows at Spike Island, Bristol; Cardiff Contemporary, MNAC Bucharest. He exhibited in group exhibitions at Manifesta 11, Zurich; NEST, Den Haag; National Gallery, Prague; Modern Art Oxford; IV. Moscow International Biennale for Young Art.

Amikor a szardíniás konzerv visszanéz, amikor ránk mosolyog egy kődarab, amikor egy néma szobor megszólal, az az a pillanat, amikor a tárgy nyugtalanítóvá kezd válni számunkra és át is alakul ezáltal valami mássá. Ahogyan W.J.T. Mitchell *What Do Pictures Want?* című könyvében írja, a tárgy ekkor fedi fel számunkra azokat a rejtett mélységeit, amelyek már nem tárgyasíthatóak. Ami a tárgyon túl van, és amit már nem tudunk megnevezni, az pedig „dologgá” válik. A „dolog”-ban van valami homályos, valami bizonytalan, ugyanakkor sugároz valamiféle rejtett belső erőt is. Jane Bennett *The Vibrant Matter. The Political Ecology of Things* c. könyvében ezt az erőt „dolog-erőnek” (thing-power) nevezi, ami az élettelen dolgok különös képessége arra, hogy a tárgyakhoz kapcsolódó megszokott jelentéseken, szerepeken és funkciókon túl idézzenek elő valamiféle hatást. Ezek a „dolgok” tehát az embertől függetlenül befolyással és hatással vannak arra a valóságra, ami körülvesz bennünket, illetve arra is, hogy miként tekintünk rájuk. Van valami frusztráló és zavaró ezekben a „dolgokban”, mágikus aurájuk és eleven karakterük miatt egyszerre vonzóak és viszolygást keltőek.

Bizonyos elméletek szerint (Object Oriented Ontology) a tárgyak az emberi érzékeléstől függetlenül, egy autonóm valóságban léteznek, míg mások szerint egyes tárgytípusok az ember vallásos vagy babonás hiedelmeinek, vagy a szubjektum kivetülésének eredményei. Az utóbbira példák az olyan mágikus erővel bíró tárgyak, mint a bálvány, a vudu, vagy a totem, amelyeket W.J.T. Mitchell az „imperializmus rossz tárgyainak” nevez. De akár ide sorolhatjuk a globalizáció „rossz tárgyait” is; napjaink néhány különös fétis tárgyát, a virtuális tárgyakat, a tudunkon, vagy akaratunkon kívül egymással kommunikálni tudó intelligens tárgyakat (The internet of things), vagy azokat a tárgyakat, amiket az eBay a „Furcsa dolgok”, a „Teljesen bizarr” vagy az „Egyéb” kategóriákba sorol. Ezek a tárgyak másfajta viszonyt követelnek maguknak, olyat, ami

When a sardine can looks back, when a piece of stone starts smiling at you, when a mute idol starts to speak, that is the moment when the object suddenly appears as something uncanny and transforms into something else, revealing it's non-objectifiable depth, as W.J.T. Mitchell writes in his book *'What Do Pictures Want?'*. The 'thing' is what is beyond the object, and what we cannot name anymore. There is something nebulous and vague in the 'thing', it has some kind of hidden, inner power. Jane Bennett in her book *The Vibrant Matter. The Political Ecology of Things* writes about 'thing-power'; an "efficacy of object in excess of the human meanings, designs, or purposes they express or serve". These objects have an effect and impact on the reality that surrounds us and on our perception. There is something disturbing and unsettling in these 'things', their magical aura and lively character can be approached with aversion and fascination as well.

Certain theories (Object Oriented Ontology) consider objects as individual things in an autonomous reality, that are independent from human knowledge; while others see particular objects as products of subjective and superstitious beliefs. The idol, the voodoo, the totem are objects with magical-power; 'bad objects of imperialism' as W.J.T. Mitchell calls them. We can also reckon among these the bad objects of globalization; objects of fetish, smart objects, which can even communicate with each other without our knowledge or will (Internet of things), or objects that can be found on eBay under such categories as 'Weird Stuff', 'Totally Bizarre', or 'Other'.

These objects demand a different kind of gaze and attitude from the person who looks at them. A gaze, that denies the usual categories, which can involve emotions, desire or empathy; a gaze that assigns particular value and supernatural power, or some kind of independent inner will to an object.

A KIÁLLÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK / EVENTS RELATED TO THE EXHIBITION:

2018.04.13. 18:00

Lindsay Lawson: *Az igazi mosolygó kő / The Real Smiling Rock*
 Performansz-előadás / performance-lecture (Angol nyelven / in English)
 Helyszín / Venue: Trafóklub / Trafoclub

2018.05.04. 18:00

Tárlatvezetés / Guided tour

2018.05.04. 18:45

Roman Štětina: *The Lost Case*
 Film-vetítés és beszélgetés a művésszel / Screening and discussion with the artist.
 (Angol nyelven / in English)
 Helyszín / Venue: Galéria és Trafóklub / Gallery and Trafoclub

nka

KK
 KÁLI KÖVEK

Trafó Kortárs Művészetek Háza, Trafó Galéria
 1094 Budapest, Liliom utca 41.
 tel/fax: +36 1 456 2044, fax: +36 1 456 2050
 gallery@trafo.hu, www.trafo.hu

Nyitva: keddtől vasárnapig 16-19h, előadási napokon 16-22h

trafó
 galéria

ledobja magáról a megszokott kategóriákat, aminek a része lehet a vágy, a vonzalom, vagy az empátia is, amely különös értéket, természetfeletti erőt, vagy tőlünk független, rejtett, belső szándékot kapcsol hozzájuk.

Lindsay Lawson *A mosolygó kő* című meta-narratív filmje az eBay már említett szélső határáról indul. A film főhőse szerelmes lesz egy kőbe, aminek az eBayen 1 millió dollár a kikiáltás ára. A magas ár a kő egyediségének köszönhető, hisz annak csiszolt felületén egy bohóc-szerű mosolygó arc látható. A megszállottság és a licitálási láz által fűtött történetben egy olyan szerelmi viszony kibontakozását követhetjük nyomon, mely egyszerre irányul a kőre („objectum sexual”) és annak virtuális képére. Lawson művében a valós érzelmek és a birtoklási vágy elválaszthatatlanul összekeverednek. *A Mosolygó kő próbafelel* c. műnek ugyanez a kő az alapja. A művész először digitális animációt készített a kő avatar-képe alapján, majd azt 16 mm-es filmre másolta.

Pedro Barateiro *A jelenlegi helyzet* című videójában a kapitalista fogyasztás által diktált vágyak és elvárások az emberi érzékelésre gyakorolt hatásait vizsgálja. Barateiro tézise szerint már önmagában a nézés, az internetes böngészés és a képek posztolása (Instagram, Tumblr) is „fogyasztás”. Művében egymástól távolinak tűnő példákat állít párhuzamba, így különös kapcsolódási pontokat képez a természet, a kultúra és a gazdaság működési-mechanismusai, a természet kaotikus struktúrái és a gazdasági rendszerek, valamint a késő-kapitalizmus nyelve és az ökológia között.

Nicolás Lamas műveiben azt az állapotot keresi, melyben egy tárgy elveszti eredeti lényegét és jelentését, azt ami meghatározza, azt ami kulturális, gazdasági, vallásos és szellemi értékét adja. Mi történik akkor, amikor egy tárgy képes megszabadulni attól a tekintettől, amivel ránézünk, attól a tudástól, vallási hittől vagy babonától, amivel közeledünk felé? Művei olyan helyzeteket teremtenek, melyek központjában az átalakulás állapota és a tárgyban rejlő lehetőségek állnak.

Ember Sári márványszobrai portrékra, mellszobrokra, maszkokra emlékeztetnek, azonban redukált formájuk miatt, mégis kortalanná és általánossá válnak. A szokatlan, ugyanakkor mégis ismerősnek tűnő formák, és a márvány nemesnek ható anyaga mögött nem konkrét személyek találhatók, hanem a tárgyak általi emlékezés ideája.

Lindsay Lawson’s meta-narrative film *The Smiling Rock* departs from the aforementioned margin of eBay. According to the story of Lawson, a woman falls in love with a rock listed on eBay for \$1,000,000. The high price is due to its singularity: it is a geode boasting a clownish smiley face on its polished face. The story fueled by obsession and bidding fever culminates in a virtual ‘objectum sexual’ relationship, where the desire of possession and real feelings intermingle.

Pedro Barateiro in his video *The Current Situation* searches the effects of desire and expectation engendered by the market on our perception. Barateiro approaches the idea of looking, of browsing on the internet, or posting images on Instagram and Tumblr as forms of consumption. In his video he creates connections between seemingly distant examples, which result surprising correspondences between certain mechanisms of nature, culture and economy; which refers economic systems to chaotic structures found in nature, and connects the language of late-capitalism with ecology.

Nicolás Lamas is looking for the state of things, in which the object loses its ‘original’ essence and meaning, which used to determine it, and which gave it’s cultural, economic or religious value. What happens when an object is able to get rid of our gaze, to get rid of the knowledge, the faith and the superstition, with which we approach it? The artworks of Lamas create situations in the middle of which the transition is manifested and which bear the potentiality of objects.

The marble statues of Sári Ember remind us of portraits, busts and masks, which become atemporal and universal because of their reduced forms. The unusual, but still familiar forms and the fine material of the marble don’t contain concrete references to actual people, but they highlight the idea of remembrance through objects.

The *Adorama* installation of Roman Štětina is based on a footage, which was recorded by test-cameras on an electronics store display about the test-devices themselves. The cameras create a closed circuit inner communication by ‘watching’ each other. In the context, the technical performance of the devices becomes a spectacularity, and an inner-circle competition is created in the closed track of the shop, where humans are only observers.

Roman Štětina *Adorama* című installációja azokon a felvételeken alapul, melyeket a művész egy műszaki áruházban a kihelyezett teszt-kamerákkal készített a tesztkamerákról. Az egymást néző kamerák között egyfajta belső kommunikáció alakul ki, technikai teljesítményük látványossággá válik, valamiféle belső versennyé alakul a bolt zárt küzdőterében, ahol az embereknek már csak a megfigyelő szerep jut.

A kiállításon szereplő művek különböző irányokból közelítve, de mind a tárgyakra irányuló másfajta tekintet lehetőségét keresik. Továbbá kérdéseket vetnek fel annak kapcsán, hogy milyen átjárás lehetséges a virtuális, az organikus és a mesterséges anyagok között; miként hat ránk a felhalmozás lehetőségének illúziója, és hogy milyen módon befolyásolják a tárgyak hétköznapi (online és offline) életünkben betöltött megváltozott szerepei, vagy a fogyasztói társadalom által diktált vágyaink arra, ahogyan a tárgyakra tekintünk.

Pedro Barateiro (1979, Almada, Lisszabonban él és dolgozik). Lisszabonban és Malmöben tanult, majd többek között részt vett a New York-i ISCP és a párizsi Palais de Tokyo műteremprogramjain. Önálló kiállításai voltak a portói Museu de Arte Contemporânea de Serralvesben, a Kunsthalle Baselban, a lisszaboni Kunsthalleben és a Los Angeles-i REDCAT-ben is. Műveivel szerepelt a 29. São Paulo-i, a 16. Sydney-i Biennálén és az 5. Berlin Biennálén is, valamint az antwerpeni MHKA és a berlini ngbk kiállításain.

Ember Sári (1985, São Paulo, Budapesten él és dolgozik) a MOME fotográfia szakán diplomázott. Művei szerepeltek a Künstlerhaus Graz, a Ludwig Múzeum és a varsói Nemzeti Múzeum mellett a budapesti Labor csoportos kiállításain, valamint az OFF-Biennále Budapest keretén belül rendezett egyéni kiállításán. 2018-ban Herczeg Klára díjat kapott. A művészt a Molnár Ani Galéria képviseli, ahol 2017-ben volt látható utolsó önálló kiállítása a *Hosszúélet*. 2017-ben elnyerte a torinói Artissima művészeti vásár Campari díját is.

Nicolás Lamas (1980, Lima, Brüsszelben él és dolgozik). Limában, Barcelonában és Ghentben tanult. Legutóbbi önálló kiállításai az amszterdami P/////AKT-ban, a milánói Brand New Gallery-ben és az öt képviselő kolozsvári Sabot, a brüsszeli Meessen De Clercq, valamint a perui Galería Lucía de la Puente galériákban

The artworks of the exhibition search for possibilities to look at objects in different ways, and raise questions about the borders between virtual, organic and artificial matters. Furthermore they also question how we are effected by the illusion of accumulating capital; how the changing role of objects influence our everyday (online or offline) life, or what is the impact of the desire dictated by consumer society on our approach towards objects?

Pedro Barateiro (1979, Almada, lives and works in Lisbon). Barateiro completed his MA in Lisbon and at Malmö Art Academy, Lund University, Sweden. He participated in residencies at Pavillon – Palais de Tokyo (Paris), ISCP (New York). He had solo exhibitions at Kunsthalle Basel; Museu de Arte Contemporânea de Serralves; REDCAT, Los Angeles and Kunsthalle, Lisbon among others. His work has been included in exhibitions such as the 29th Bienal de São Paulo; 16th Sydney Biennale; 5th Berlin Biennale and in group shows at the Palais de Tokyo, Paris; ngbk, Berlin and MHKA, Antwerp.

Sári Ember (1985, São Paulo, lives and works in Budapest). She graduated at the photo department of MOME, Budapest. Her works were part of group exhibitions at Künstlerhaus Graz, Ludwig Museum, Budapest, National Museum, Warsaw and Labor, Budapest. She is represented by Ani Molnár Gallery, where she had a solo exhibition in 2017 entitled *Longlife*. Last year she also received the Campari Art Prize at the Artissima Art Fair, Torino.

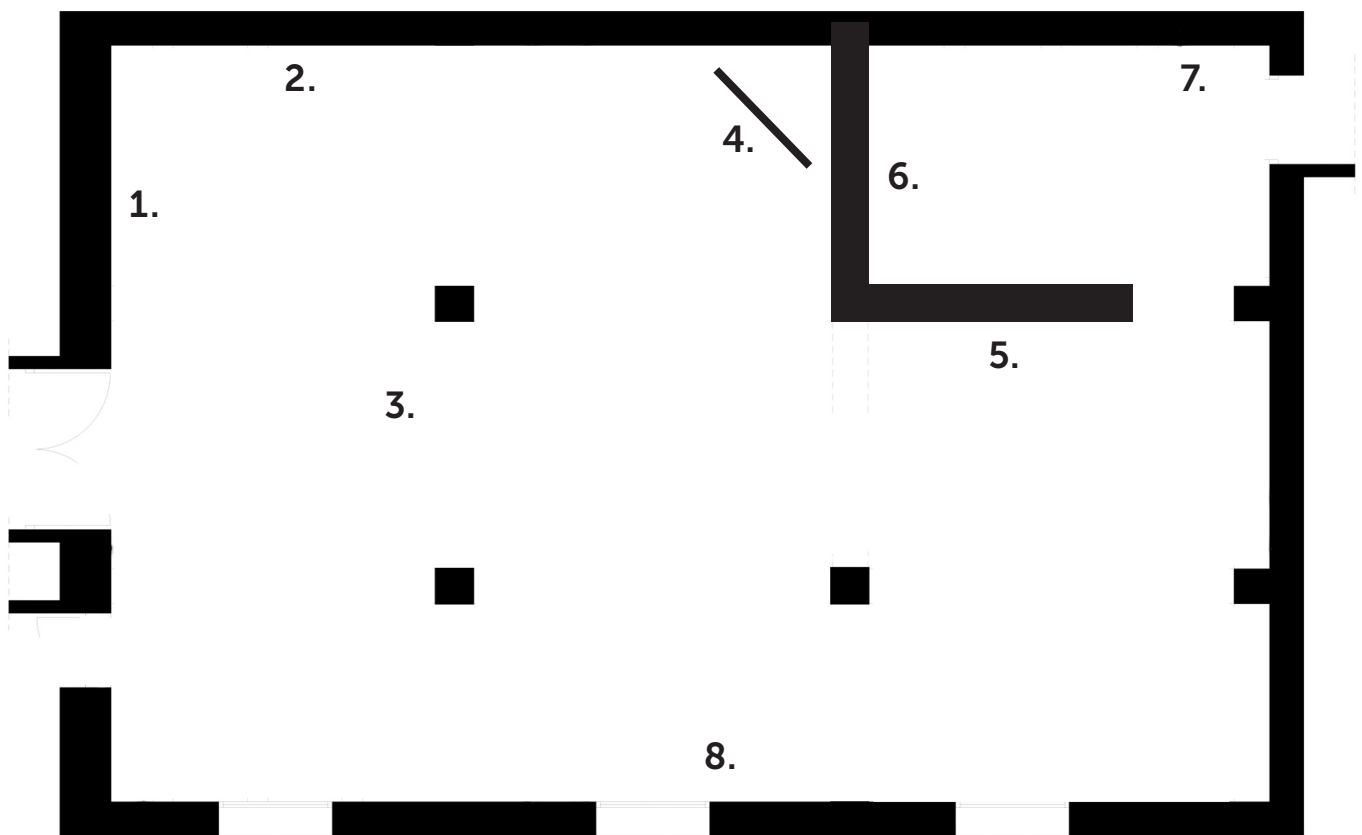
Nicolás Lamas (1980, Lima, lives and works in Bruxelles). He attended art universities in Lima, Barcelona and Ghent. His most recent solo exhibitions were held in P/////AKT, Amsterdam, in Brand New Gallery, Milano and in the galleries which represent him, SABOT, Cluj, Meessen De Clercq, Bruxelles, Galería Lucía de la Puente, Lima. Lamas also participated with his works on group exhibitions of Witte de With, Rotterdam, Matadero, Madrid, HISK, Ghent and Trafó Gallery, Budapest.

Lindsay Lawson (b. 1982 in the United States and living in Berlin). She received her MFA in New Genres from UCLA, and attended the Städelschule, Frankfurt. She recently presented a large-scale performance titled *Choreography for Crane* as part of the 9th Berlin Biennale. She recently had solo shows at 8eleven, Toronto; Entrée, Bergen, 1646, The Hague; Canapé Canopy Gillmeier Rech, Berlin. Her artworks

A dolgok akarata

The Intention of Things

- 1. Nicolás Lamas: *Archetípus / Archetype*, 2016.**
Afrikai maszk, vívómaszk / African mask, fencing mask
- 2. Nicolás Lamas: *Szinkretizmus / Syncretism*, 2016.**
Led TV, vudu fétis tárgy Beninből / led TV, voodoo fetish from Benin
- 3. Roman Štětina: *Adorama*, 2016 – 2017.**
Video-installáció / video installation (HD video, 3'20")
- 4. Pedro Barateiro: *A jelenlegi helyzet / The Current Situation*, 2015.**
HD videó / HD video, 11'50"
- 5. Ember Sári: *Cím nélkül (maszk 6.) / Untitled (mask 6.)*, 2017. Márvány / marble;
Szemek I. / Eyes I., 2018. Márvány, vas / marble, iron;
Fej, kőből / Head, made of stone, 2018. Márvány, vas / marble, iron (Molnár Ani Galéria)**
- 6. Lindsay Lawson: *A mosolygó kő / The Smiling Rock*, 2016.**
HD videó / HD video, 42'53"
- 7. Lindsay Lawson: *Mosolygó kő próbafelvétel / Smiling Rock Screen Test*, 2015.**
16mm film loop
- 8. Ember Sári: *Büsztt II. / Bust II.*, 2017.**
Márvány, vas / marble, iron (Balázs Árpád és Dénes Andrea Gyűjtemény)